

MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Mestský úrad, Obchodná č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni

Číslo: III/2023
Dňa: 23.2.2023

K bodu programu: **č. 6**

Názov materiálu: **Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra
Mesta Stará Ľubovňa za rok 2022**

Materiál obsahuje: Návrh uznesenia
Dôvodová správa
Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra

Materiál vypracoval a predkladá: Ing. Ján Šidlovský
hlavný kontrolór

Podpis: _____

N á v r h u z n e s e n i a

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni po prerokovaní predloženého materiálu

b e r i e n a v e d o m i e

Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Stará Ľubovňa za rok 2022.

D ô v o d o v á s p r á v a

V zmysle zákona č. 479/2010 Z. z., úplné znenie zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 18f ods. 1 písm. e), je úlohou hlavného kontrolóra predložiť obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Stará Ľubovňa na I. a II. polrok 2022 a na základe uznesení zo zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni. Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra informuje o vykonaných kontrolách, jej výsledkoch, ktoré boli riadne ukončené, prerokované s kontrolovaným subjektom a bola predložená správa o výsledku finančnej kontroly na rokovaní z mestského zastupiteľstva. Súčasťou správy je aj informácia o plnení ostatných úloh a činností, ktoré vyplývajú z rokovaní mestského zastupiteľstva alebo príslušných komisií či rokovaní vedenia mesta.

S P R Á V A

o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra

Mesta Stará Ľubovňa za rok 2022

V súlade s ust. § 4 ods. 3 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), *je povinnosťou obce pri výkone samosprávy vytvárať účinný systém kontroly a vytvárať vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon.*

Kontrola vo verejnej správe ako jeden z legislatívnych nástrojov, zahŕňa rozsiahlu sieť implementovaných procesov a prvkov uskutočňovaných za účelom vykonávania vnútorného systému kontroly verejnej samosprávy. Dôležitou úlohou je zabezpečovať kontrolu činnosti mesta z hľadiska takých aspektov, akými sú zákonnosť, účinnosť, hospodárnosť, efektívnosť jej úkonov.

Právne postavenie hlavného kontrolóra definuje v § 18 zákona o obecnom zriadení ako funkciu vykonávanú fyzickou osobou, hlavný kontrolór je nositeľom všetkých práv a povinností ostatného vedúceho zamestnanca podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Vnútorný systém kontroly je potrebné neustále definovať a správne aplikovať aj za účelom primárneho zabezpečenia organizačných a finančných cieľov. Cieľom prijímania neustálych opatrení a nástrojov na každej riadiacej, výkonnej, rozhodovacej pozícii je poskytovať štruktúrovaný a funkčný model vnútornej kontroly. Spoločné a efektívne fungovanie kontrolného systému má plniť jej základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov.

Z dôvodu zabezpečenia ochrany verejných financií je dôležité neustále udržiavať a zabezpečovať účinný systém verejnej vnútornej kontroly. Kontrolná činnosť je vykonávaná v rozsahu vytvorených personálnych a materiálno – technických kapacít.

Verejná vnútorná kontrola má poukazovať, či sú implementované primerané opatrenia. Verejná vnútorná kontrola je založená na troch hlavných pilieroch – troch stupňoch uistenia:

- manažérska zodpovednosť, finančné riadenie a kontrola (výsledkovo orientovaná koordinácia plánovania, kontroly a informačnej podpory manažérov),
- riadenie rizík, finančná kontrola, riadenie kvality, bezpečnosť a zhoda s legislatívou, osobitnými predpismi,
- funkčne nezávislý vnútorný audit (nielen účtovný, ale aj procesný – audit činností).

Kontrolná činnosť hlavného kontrolóra je vykonávaná v súlade so zákonom č. 479/1010 Z. z. o obecnom zriadení (úplne znenie zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov) a v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri vykonávaní finančnej kontroly sa kontrolný orgán a kontrolované subjekty riadili základnými pravidlami finančnej kontroly v súlade s ustanovením § 20 až 27 zákona o finančnej kontrole a Zásadami vykonávania kontrolnej činnosti v podmienkach územnej samosprávy Mesta Stará Ľubovňa, schválené uznesením č. 829 mestského zastupiteľstva č. XXXII/2014 zo dňa 18.9.2014, účinné od 1.10.2014.

Existencia vnútorného kontrolného systému nevylučuje uplatňovanie právomoci štátnych orgánov vykonávajúcich tzv. vonkajšiu kontrolu vo vzťahu k obci v súlade s ústavou a s osobitnými zákonmi (napr. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, prokuratúra a pod., úsek preneseného výkonu štátnej správy).

Kontrolná činnosť vychádza z :

- **Plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. polrok 2022**, ktorý bol schválený uznesením č. 852 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni, č. XXII/2021 zo dňa 21.10.2021;
- **Plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na II. polrok 2022**, ktorý bol schválený uznesením č. 1013 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni, č. XXIX/2022 zo dňa 23.06.2022;

Zo **schválených plánov kontrolnej činnosti** vyplývala orientácia kontrolnej činnosti na **finančné kontroly**, konkr.:

- kontrola položiek rozpočtu spracovaných spracovateľom, porovnanie s víťaznou cenovou ponukou a skutočne vyfakturovaných a uhradených položiek,
- efektívnosť a účinnosť zberu komunálneho odpadu,
- kontrola dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti, príkaznej zmluvy, autorskej zmluvy, v nadväznosti na vykonávanie zrážkovej dane z príjmov,
- investičná činnosť: príprava, plánovanie, obstaranie, zaradenie do majetku a jej spätná kontrola,
- kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s majetkom obce z pohľadu ich využívania a prenájmu,
- kontrola hospodárenia príspevkovej spoločnosti,
- kontrola pokladničnej agendy a pokladní.

Kontrolná činnosť je vykonávaná v rozsahu a v súlade všeobecne záväzných právnych predpisov a interných noriem, ale najmä zákona :

- č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 138/1991 Zb. z.o majetku obcí v znení neskorších predpisov,
- SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov,
- č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Stará Ľubovňa a s majetkom štátu, ktorý mesto užíva, platné a účinné od 01.07.2012, vrátane všetkých zmien a doplnkov, platné a účinné k 18.02.2018 (ďalej len „zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta“),
- Smernica č. 3/2009 o rozpočtovom procese Mesta Stará Ľubovňa v znení neskorších zmien a doplnkov,
- Smernice č. 1/2016 o finančnej kontrole Mesta Stará Ľubovňa,
- Smernica č. 2-2016 upravujúca postup verejného obstarávateľa pri obstarávaní podľa zákona 343/2015 Z.z. zákona o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Smernica č. 3/2009 o rozpočtovom procese Mesta Stará Ľubovňa v znení neskorších zmien a doplnkov,
- Nariadenie č. 2/2016 Mestského úradu Stará Ľubovňa z 10.05.2016 o registratúrnom poriadku,
- Podpisový poriadok Mesta Stará Ľubovňa zo dňa 10.11.2016;

Samotný výkon kontrolnej činnosti bola orientovaný na **plánované následné kontroly**:

- efektívnosť a účinnosť zberu komunálneho odpadu (správa o výsledku kontroly neprerokovaná),

- kontrola dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti, príkaznej zmluvy, autorskej zmluvy, v nadväznosti na vykonávanie zrážkovej dane z príjmov (správa o výsledku kontroly neprerokovaná),
- kontrola pokladničnej agendy a pokladní (bez nedostatkov, spracované odporúčania).

tematické následné kontroly:

- investičná činnosť: príprava, plánovanie, obstaranie, zaradenie do majetku a jej spätná kontrola, (*kontrola nezačatá*);

pravidelné priebežné kontroly:

- odsúhlasovanie (rozpočtového opatrenia) navrhovanej zmeny rozpočtu súladu so schváleným uznesením a kompetenciou primátora,
- vykonávanie predbežnej finančnej kontroly náhodných finančných operácií,
- evidencia rozpočtových opatrení navrhovaných zmien rozpočtu;

ostatné kontroly:

- kontrola povinne zverejňovaných a dobrovoľne zverejňovaných informácií súvisiacich so zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- priebežná kontrola prevádzky a údržby majetku mesta, zvereného do správy škôl a školských zariadení, za účelom predchádzania havarijných situácií,
- analýza a spracovanie stanoviska k vyplateniu jednorazovej odmeny zamestnancov podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme,
- kontrola povinného zverejňovania zmlúv, faktúr, objednávok, obstarávania organizácie cestovného ruchu v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta,
- kontrola víťazných uchádzačov v registri konečného užívateľa výhod,
- analýza účtovania osobných ochranných pracovných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19,
- monitoring aktuálnych legislatívnych požiadaviek zákona č. 343/2015 Zákona o verejnom obstarávaní v znení n.z.a d. a požiadavka na zapracovanie do smernice o VO,
- monitoring účtovania investície/údržby a prevádzky miestnej komunikácie z pohľadu zákona o účtovníctve a účtovania v podmienkach samosprávy,
- analýza a stanovisko ku kybernetickej a informačnej bezpečnosti v prostredí samosprávy,
- analýza a stanovisko ku povinnosti vyplývajúcej zo zmeny zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (infozákon) účinných od 31.3.2022 a preverovanie spôsobu zverejňovania v Centrálnom registri zmlúv (ustanovenie § 5a ods. 6),
- analýza a stanovisko viac zdrojového financovania, zmluvného vzťahu a spôsobu zúčtovania u neverejného poskytovateľa sociálnych služieb (§ 3 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z. zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov) pri poskytovaní prepravnej služby,
- analýza a stanovisko k personálnym kapacitám a identifikácia max. kapacity výroby teplej stravy v školských jedálňach v pôsobnosti školských zariadení, zákonné predpoklady a príslušné ustanovenia zákona k "možnosti" poskytovanie suchej stravy, zberu a separovania komunálneho odpadu, separovaného odpadu a kuchynského bioodpadu,
- analýza a stanovisko k možnostiam výkonu činnosti zamestnancov terénnej sociálnej práce v kontexte príchodu odídencov z Ukrajiny,
- monitoring rozpočtovania a účtovania príspevkov za ubytovanie odídencov z Ukrajiny, humanitárnej pomoci,
- sumarizácia neriešených situácií a spracovanie návrhu legislatívnych zmien vyplývajúcich z praktických skúseností aplikácie zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- analýza právnych možností nevyvážiť odpad od neplatičov poplatku za komunálny odpad,
- analýza aplikačnej praxe k skončeniu pracovného pomeru so 65 ročným pedagogickým zamestnancov alebo odborným zamestnancom,
- analýza, stanovisko a spracovanie odôvodnenia výberu dodávateľa z pohľadu zachovania princípu hospodárnosti a efektívnosti a použitia príslušnej metódy verejného obstarávania

spracovaná podľa dokumentu Metodika kontroly hospodárnosti a efektívnosti vo verejnom obstarávaní,

- analýza a stanovisko cenovej politiky a vysokých cien energií v kontexte aplikačnej praxe v podmienkach mesta a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti,
- kontrola zverejňovania informácií súvisiacich s voľbou do orgánov samosprávy obcí a voľbou do orgánov samosprávnych krajov,
- kontrola zabezpečovacích úkonov u neplatičov a analýza technických a procesných možností vykonávania ďalšieho z exekučných úkonov _ zadržanie vodičského oprávnenia,
- kontrola dodržiavania opatrení a Zmluvy o prevádzkovaní karanténnej stanice pre psov a plnenie objednávky na celoročnú starostlivosť karanténnej stanice v spojení s preverením prevádzkovania karanténnej stanice,
- analýza Zásad hospodárenia s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv v bytových domoch vo vlastníctve Mesta Stará Ľubovňa,
- posúdenie analýzy dvojzmennej prevádzky na základnej škole v Podsadku,
- analýza a stanovisko k používaniu ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie k zaokrúhľovaniu pri platbách v hotovosti,
- analýza zmluvných podmienok a stanovisko k plneniu zmluvy „ZŠ Levočská Stará Ľubovňa – oprava a zateplenie striech“,
- analýza právnych podmienok a stanovisko k organizovaniu tomboly v podmienkach samosprávy,
- stanovisko k vyhláseniu obchodnej verejnej súťaže na predaj pozemkov v lokalite Za vodou,
- vyhodnotenie nedostatkov a možných porušení vyplývajúcich z organizovania Ľubovnianskeho jarmoku,
- analýza postavenia a oprávnenej osoby, daňovníka na dani z nehnuteľností pri prenájatých pozemkoch, určenie poplatníka odpadu súkromne hospodáriaceho roľníka,
- vyhodnotenie možnosti použitia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov podľa § 7 ods. 1 písm. c) zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 67/2021 Z. z.
- vyhodnotenie nedostatkov komunálnych a samosprávnych volieb dňa 29.10.2022 a praktické skúsenosti pre hospodárny a efektívny priebeh,
- upozornenie na rozšírenie legislatívnych podmienok na explicitné rozšírenie kategórie povinných osôb aj na verejné firmy, zmeny vyplývajúce zo zmeny zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (infozákon) účinných od 31.3.2022,
- kontrola dodržiavania podmienok platenia DzN dobromyseľnej držby pri kúpe nehnuteľnosti,
- kontrola zverejňovania identifikačných údajov verejného obstarávateľa (+ štatút) školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- analýza postavenia a právneho nároku dieťa na umiestnenie v materskej škole,
- kontrola zverejňovania zmlúv, faktúr, objednávok s ohľadom na GDPR, - osobné údaje,
- priebežná kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v súvislosti s aplikáciou zákona proti byrokracii a opatrení obcí a miest na znižovanie byrokratickej záťaže občana (vrátane prijatia opatrení a výsledkoch prijatých opatrení). t.j. zvyšovanie úžitkovej hodnoty služieb verejnej správy – vyžiadavanie dokladov v rozpore s princípom „jedenkrát a dost“;

kontroly vykonávané na základe uznesení MsZ v Starej Ľubovni:

- bez konkrétneho uznesenia;

V roku 2022 boli následné kontroly, vykonané v subjektoch, ktoré podliehajú kontrolnej činnosti podľa zákona o obecnom zriadení, a to v súlade s ustanovením § 18d ods. 2:

- písm. a) - **1 kontrola na mestskom úrade,**

Vo všetkých prípadoch bol spracovaná správa o výsledku kontroly, kde vedúci jednotlivých kontrolovaných subjektov na základe výsledkov kontrol boli povinný prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov, v tomto zložení :

Kontrolovaný subjekt	Predmet, zameranie kontroly	Opatrenia
Mesto Stará Ľubovňa, Mestský úrad Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 00330167 v zastúpení: PhDr. Ľuboš Tomko, primátor mesta (ďalej len „Mesto“).	Efektívnosť a účinnosť zberu komunálneho odpadu.	neprerokovaný protokol
Mesto Stará Ľubovňa, Mestský úrad Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 00330167 v zastúpení: PhDr. Ľuboš Tomko, primátor mesta (ďalej len „Mesto“).	Kontrola dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti, príkaznej zmluvy, autorskej zmluvy, v nadväznosti na vykonávanie zrážkovej dane z príjmov.	neprerokovaný protokol
Mesto Stará Ľubovňa, Mestský úrad Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 00330167 v zastúpení: PhDr. Ľuboš Tomko, primátor mesta (ďalej len „Mesto“).	Kontrola pokladničnej agendy a pokladní.	Bez nedostatkov, spracované odporúčania

O výsledkoch finančných kontrol vykonaných v roku 2022, v súlade s ust. §18f ods. 1 písm. d), zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, boli priebežne, po ich ukončení a prerokovaní so zodpovednými zamestnancami kontrolovaných subjektov, podávané podrobné písomné informácie na zasadnutí mestského zastupiteľstva. Štatutárny zástupca kontrolovaného subjektu bol informovaný o výsledku následnej kontroly aj priebežne.

Plány kontrolnej činnosti na obdobie prvého a druhého polroka 2022 neboli naplnené v plnom rozsahu, vykonávané kontroly boli realizované v nadväznosti na plnenie ďalších úloh, sekundárne súvisiacich s výkonom činnosti hlavného kontrolóra:

- spolupráca v rámci majetkovej komisie, komisie sociálnych vecí a rodiny, pracovných porád vedenia mesta, príp. komisií pri MsZ a aplikácie uznesení, nariadení, opatrení a postupov, legislatívnych zmien súvisiacich s implementáciou do systému verejnej správy,
- odborné stanoviská k programovému rozpočtu mesta a zmenám programového rozpočtu mesta (v súlade s § 18f ods. 1 písm. c) zákona o obecnom zriadení),
- stanovisko k prevereniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania na prijatie kapitálového úveru,
- pripomienkové konania a stanoviská k návrhom riadiacich dokumentov mesta (VZN, smernica a pod.), upozornenia na zmenu a doplnení interných riadiacich aktov v súvislosti so zmenou legislatívneho prostredia,
- upozornenia na možné porušenia ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a odporúčania na prijatie opatrení (napr. rozpočtové opatrenia, zmluvné opatrenia, rozvojové opatrenia, rozpočtovo – analytické opatrenia, interné opatrenia),
- majetkové prevody mesta – kontrola spôsobu prevodu majetku mesta, vecná kontrola uznesení, zámerov schvaľovaných MsZ,
- stanoviská k plneniu programového rozpočtu mesta a hospodáreniu mestskej príspevkovej organizácie k 31.12 a 30.6. hospodárskeho roka,
- prešetrovanie sťažností proti vybaveniu sťažností,
- dodržiavanie Smernice, ktorou sa upravujú podrobnosti podávania, preverovania a evidovania podnetov podávaných v zmysle zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- individuálna odborná príprava, odborná príprava prostredníctvom príp. absolvovaných tematických školení,
- príprava a spracovanie dokumentácie pre rokovanie mestského zastupiteľstva,
- správa a údržba webovej stránky, časť hlavný kontrolór,
- odborné aktivity a vzdelávacia činnosť v rámci Združenia hlavných kontrolórov SR, člen predsedníctva Združenia hlavných kontrolórov SR a vedúci sekcie Tatransko-spišskej sekcie ZHK SR.

Správa o kontrolnej činnosti každoročne poskytuje prehľad o činnosti hlavného kontrolóra, odzrkadľuje implementáciu zákona o obecnom zriadení ako aj ostatnej legislatívy ovplyvňujúcej samosprávnú činnosť do praxe. Sekundárnym cieľom je aj zaujať stanovisko a metodicky usmerňovať samosprávu prostredníctvom vzdelávania všetkých organizačných zložiek, ako aj zverejňovaním vzdelávacích materiálov pri aplikácii jednotlivých zákonov. Správa má prevažne informačný charakter, nie je konečným autoritatívnym rozhodnutím správneho orgánu o právach a povinnostiach kontrolovaného subjektu a má ambíciu slúžiť ako kvalifikovaný podklad pre ďalšie skvalitňovanie úrovne kontroly, príp. ďalšie prijímanie opatrení do praxe.

V Starej Ľubovni, dňa 17.2.2023